

Vergaderjaar 1991-1992

22 490

Wijziging van de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers in verband met invoering van een weduwnaarspensioen op dezelfde voet en voorwaarden als het weduwenpensioen

B

ADVIES RAAD VAN STATE

Aan de Koningin

's-Gravenhage, 6 augustus 1991

Bij Kabinetsmissive van 3 mei 1991, no. 91.004146, heeft Uwe Majesteit, op voordracht van de Minister van Binnenlandse Zaken, bij de Raad van State ter overweging aanhangig gemaakt een voorstel van wet met memorie van toelichting, houdende wijziging van de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers in verband met invoering van een weduwnaarspensioen op dezelfde voet en voorwaarden als het weduwenpensioen.

1. Volgens artikel VI van het wetsvoorstel zullen de daarin opgenomen wijzigingen terugwerken tot en met 1 januari 1986. Dit houdt derhalve in, aldus de toelichting (bladzijde 2), dat alle weduwnaars of bijzondere weduwnaars, ongeacht de datum waarop zij weduwnaar zijn geworden, met ingang van 1 januari 1986 aanspraak op (bijzonder) weduwnaarspensioen aan de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Stb. 1979, 519) ontnemen.

Met deze passage wordt, naar het de Raad van State voorkomt, een niet geheel juiste suggestie gewekt. Het nabestaandenpensioen gaat immers (krachtens bij voorbeeld artikel Q2 juncto artikel Q1 van de Abp-wet) niet vroeger in dan een jaar voor de eerste dag van de maand waarin de aanvraag werd ingediend. De terugwerkende kracht

NADER RAPPORT

Aan de Koningin

's-Gravenhage, 6 januari 1992

Blijkens de mededeling van de Directeur van Uw kabinet van 3 mei 1991, nr. 91.004146, machtigde Uwe Majesteit de Raad van State zijn advies inzake het bovenvermelde voorstel van wet rechtstreeks aan mij te doen toekomen.

Dit advies, gedateerd 6 augustus 1991, nr. W04.91.0254, bied ik U hierbij aan.

1. Dit onderdeel van het advies heeft dezelfde strekking als onderdeel 1 van het advies van de Raad van State, gedateerd 6 augustus 1991, nr. W04.91.0203, inzake een voorstel van wet tot wijziging van de Algemene burgerlijke pensioenwet, de Spoorwegpensioenwet en de Algemene militaire pensioenwet in verband met invoering van een weduwnaarspensioen op dezelfde voet en voorwaarden als het weduwenpensioen.

Met betrekking tot dit onderdeel moge ik verwijzen naar mijn nader rapport aan U, gedateerd 5 december 1991, ter zake van dat wetsvoorstel en de gewijzigde memorie van toelichting daarop. Omdat de memorie van toelichting op het wetsvoorstel ter zake van de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers reeds een verwijzing

geldt derhalve in materieel opzicht alleen ten volle voor degenen die – weloverwogen of per abuis – voor 1987 een aanvraag hebben ingediend. Zij die daar indertijd van hebben afgezien, zullen niet of in mindere mate profiteren van de in het wetsvoorstel neergelegde terugwerkende kracht.

Het is de Raad niet bekend hoeveel personen de eerste respectievelijk de tweede groep van pensioengerechtigden omvat, en ook niet om welke redenen bepaalde personen indertijd al dan niet tot het indienen van een aanvraag zijn overgegaan. Het lijkt niet onwaarschijnlijk dat dat, in gevallen waarin dat niet is geschied, gebeurde op advies van de uitkerende instanties ofwel op grond van een eigen interpretatie van de toen geldende wettelijke regeling. Indien deze veronderstelling juist zou zijn, dan zou, naar het de Raad voorkomt, een ongelijkheid in de pensioenuitkeringen kunnen ontstaan waarvoor de Raad in de toelichting geen rechtvaardiging heeft gevonden en waarvoor hij ook niet onmiddellijk een rechtvaardiging ziet.

Het college sluit niet uit dat de keuze om de terugwerkende kracht van de ingang van het nabestaandenpensioen afhankelijk te stellen van de datum van aanvraag is ingegeven door budgettaire overwegingen. De kosten van het zogenaamde inhaaleffect zullen bij volledig terugwerkende kracht wellicht een veelvoud belopen van het in de stukken vermelde bedrag van 50 miljoen gulden. Dit neemt niet weg dat de datum van de aanvraag voorshands een in veel gevallen zo willekeurig criterium lijkt om de hoogte van de na-uitkering te bepalen, dat alleen budgettaire overwegingen naar 's Raads oordeel een zodanig verschil in uitkomst niet kunnen rechtvaardigen.

De Raad adviseert de gesignaleerde ongelijkheid weg te nemen dan wel in de toelichting uitdrukkelijk te motiveren waarom de voorgestelde regeling toch aanvaardbaar moet worden geacht.

2. Voor enkele redactionele kanttekeningen moge het college verwijzen naar de bij het advies behorende bijlage.

bevat, voor een meer uitvoerige uiteenzetting van de redenen voor invoering van een regeling van weduwnaarspensioen op dezelfde voet en voorwaarden als het weduwenpensioen, naar de memorie van toelichting op het wetsvoorstel ter zake van de Algemene burgerlijke pensioenwet en andere wetten, is de eerstgenoemde memorie niet gewijzigd naar aanleiding van onderdeel 1 van het advies van de Raad van State.

2. De redactionele kanttekeningen van de Raad zijn in acht genomen, met de volgende uitzonderingen.

De aanbeveling om de in het eerste lid van artikel 2 opgenomen definitie van nabestaande bij voorkeur te plaatsen in een nieuw onderdeel van artikel 1 is niet

opgevolgd, omdat de in het tweede lid van artikel 2 opgenomen definitie van politieke ambtsdrager uitsluitend in het wetsvoorstel is opgenomen in verband met de definitie van nabestaande en daarmee dus onverbreekelijk is verbonden.

De aanbeveling om punt 11 van de Aanwijzingen voor de wetgevingstechniek (AWT) in acht te nemen, bijvoorbeeld in de artikelen 27a, eerste lid en 73, eerste lid, is eveneens niet opgevolgd. Deze redactionele kanttekening betreft de zinsnede: «behoudens ...», aan het slot van de genoemde artikelleden. Die zinsnede komt ook voor in overeenkomstige artikelen van de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers, die niet in het kader van het onderhavige wetsvoorstel behoeven te worden gewijzigd, en in andere pensioenwetten. Het zou te ver voeren nu op al die plaatsen een redactionele wijziging aan te brengen. Daarnaast acht ik de afwijking van punt 11 van de AWT niet ernstig.

De Raad van State geeft U in overweging het voorstel van wet te zenden aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal, nadat met het vorenstaande rekening zal zijn gehouden.

De Vice-President van de Raad van State,
W. Scholten

Ik moge U verzoeken het hierbij gevoegde gewijzigde voorstel van wet en de memorie van toelichting aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal te zenden.

De Minister van Binnenlandse Zaken,
C. I. Dales

Lijst van redactionele kanttekeningen, behorende bij het advies nr. W04.91.0254 van de Raad van State van 6 augustus 1991:

- De in het eerste lid van artikel 2 opgenomen definitie van nabestaande ware bij voorkeur te plaatsen in een nieuw onderdeel van artikel 1.
- De derde alinea van punt 7 van de Aanwijzingen voor de wetgevingstechniek (AWT) ware in acht te nemen, bij voorbeeld in de artikelen 25, tweede lid, en 25a, tweede lid.
- Punt 11 AWT ware in acht te nemen, bij voorbeeld in de artikelen 27a, eerste lid, en 73, eerste lid.
- In artikel 67a, tweede lid, ware «artikel 22» bij voorkeur te wijzigen in: artikel 67.
- In artikel 145a, tweede lid, ware «artikel 22» bij voorkeur te wijzigen in: artikel 145.
- In artikel VI ware «tot 31 december 1985» te wijzigen in: tot en met 1 januari 1986 (punt 93 AWT).